

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PD915

[Total No. of Pages : 4

[6439]-109

S.Y. B.Com.

**246 (D) : CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT - II
(CBCS 2019 Pattern) (Semester - IV)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All the questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) Fill in the blanks (Attempt any Five) : [5]

- i) In India, the first co-operative societies Act was passed in _____.
 - a) 1919
 - b) 1902
 - c) 1935
- ii) National Policy on co-operatives was formulated in _____.
 - a) 2008
 - b) 2015
 - c) 2002
- iii) Maharashtra state co-operatives societies Act, 1960 was brought into action on _____.
 - a) 26 January, 1962
 - b) 15 August 1960
 - c) 1 May, 1962
- iv) _____ are formed to protect the interest of consumers.
 - a) SEBI
 - b) RBI
 - c) Consumer's co-operative societies
- v) Amul is the example of _____.
 - a) Dairy co-operative societies
 - b) Farmers Union
 - c) Consumer's Union
- vi) A _____ is legally-established body or entity owned by its members or residents for common needs.
 - a) Co-operative Housing Society
 - b) NITI Aayog
 - c) Competition Commission

P.T.O.

B) Match the followings. [5]

I	II
i) Ministry of Co-operation	a) Fundamental Right
ii) Consumer Co-operative Society	b) Co-operatives in India
iii) Co-operative Societies Act	c) 1912
iv) Lijjat Papad	d) 2021
v) Right to form co-operatives	e) Protecting the consumer's interests

Q2) Write short notes (Any Two) : [10]

- a) Dairy Co-operatives.
- b) Amendments made in Maharashtra Co-operatives Societies Act in 2013.
- c) Benefits of Co-operative Legislations.
- d) Privileges of Co-operative Societies.

Q3) a) Explain the objectives and features of co-operative societies Act, 1904. [8]

- b) Explain the need and objectives of Multi State Co-operative Societies Act, 1960. [7]

Q4) a) Explain the need and objectives of Maharashtra state co-operatives societies Act, 1960. [8]

- b) Explain the functions, problems and progress of co-operative Housing Societies in India. [7]

Total No. of Questions : 4]

PD915

[6439]-109

S. Y. B. Com.

246 (D) : CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT - II
(CBCS 2019 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच) [5]

- i) भारतात पहिला सहकारी संस्था कायदा मध्ये संमत झाला.
अ) 1919
ब) 1902
क) 1935
- ii) राष्ट्रीय सहकारी धोरण मध्ये तयार करण्यात आले.
अ) 2008
ब) 2015
क) 2002
- iii) महाराष्ट्र राज्य सहकारी संस्था अधिनियम 1960 ची अंमलबजावणी रोजी पासून करण्यात आली.
अ) 26 जानेवारी 1962
ब) 15 ऑगस्ट 1960
क) 1 मे 1962
- iv) ची स्थापना ग्राहकांच्या हितांचे रक्षण करण्यासाठी करण्यात आली.
अ) सेबी
ब) आर.बी.आय.
क) ग्राहक सहकारी संस्था
- v) अमूल हे चे उदाहरण आहे.
अ) दुग्ध सहकारी संस्था
ब) शेतकरी संघटना
क) ग्राहक संघ

- vi) ही तिच्या सदस्यांद्वारे किंवा रहिवाशांद्वारे स्थापन केलेली कायदेशीर आणि सामुहिक गरजांसाठीची संस्था आहे.
अ) सहकारी गृहनिर्माण संस्था
ब) निती आयोग
क) स्पर्धा आयोग

ब) योग्य जोड्या जुळवा. [5]

I	II
i) सहकार मंत्रालय	अ) मूलभूत अधिकार
ii) ग्राहक सहकारी संस्था	ब) भारतातील सहकारी संस्था
iii) सहकारी संस्था कायदा	क) 1912
iv) लिज्जत पापड	ड) 2021
v) सहकारी संस्था स्थापन करण्याचा अधिकार	इ) ग्राहकांच्या हिताचे रक्षण

प्र.2) थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) दुग्ध उत्पादन सहकारी संस्था.
ब) 2013 मध्ये महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियमात केलेल्या सुधारणा.
क) सहकारी कायद्याचे फायदे
ड) सहकारी संस्थांचे विशेषाधिकार

प्र.3) अ) सहकारी संस्था अधिनियम 1904 ची उद्दिष्टे आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [8]

ब) बहुराज्यीय सहकारी संस्था कायदा 1960 ची गरज आणि उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा. [7]

प्र.4) अ) महाराष्ट्र राज्य सहकारी संस्था अधिनियम, 1960 ची गरज आणि उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा. [8]

ब) भारतातील सहकारी गृहनिर्माण संस्थांची कार्ये, समस्या आणि प्रगती स्पष्ट करा. [7]

